

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 16 0 U 000395 19 Uvp
Banjaluka, 17.03.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi S. P. iz G., koju zastupaju punomoćnici M. D. i D. Z., advokati iz P. (u daljem tekstu: tužiteljica) protiv akta broj ... od 24.04.2018. godine, tuženog Ministarstva, u predmetu priznavanja prava na invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Prijedoru broj 16 0 U 000395 18 U od 14.11.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.03.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta tuženog, kojim je odbijena je žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Grada P. broj ... od 23.10.2017. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev R. P. i S. P. iz P. za priznavanje prava na porodičnu invalidninu iza pokojnog sina R. P., umrlog ratnog vojnog invalida pete kategorije. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je postupajući u izvršenju presude Okružnog suda u Prijedoru broj 16 0 U 000279 18 U od 12.03.2018. godine, a slijedeći upute iz iste pribavio novi nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije broj ... od 23.04.2018. godine na kojem je zasnovao osporeni akt ostavljajući na snazi prvostepeno rješenje od 23.10.2017. godine, uz zaključak da je isto zakonito. Sud je interpretirao utvrđenja drugostepene ljekarske komisije iz nalaza i mišljenja broj ... od 23.04.2018. godine, zaključujući da je isti potpun, jasan i dovoljno obrazložen sa medicinskog aspekta u smislu odredbe člana 5. Pravilnika o radu ljekarskih komisija za ocjenu vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 100/12). Ovo stoga što se komisija cijeneći isprave spisa i priloženu medicinsku dokumentaciju, valjano izjasnila da između ranjavanja R. P. u desnu stranu grudnog koša i jetre koje se desilo dana 08.09.1994. godine i njegove smrti koja se desila dana 16.08.2016. godine čiji je uzrok maligno oboljenje debelog crijeva, ne postoji uzročno-posljedična veza, a koja je neophodan uslov da bi se tužiteljici priznala prava iz njenog pokojnog sina RVI V kategorije shodno odredbi člana 62. stav 2. i 3. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj

134/11, 9/12 i 40/12 - u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca). Sud je naveo da je drugostepena ljekarska komisija, slijedeći dostignuća medicinske struke, obrazložila koji sve uzroci mogu doprinijeti nastanku karcinoma debelog crijeva, uključujući i ulcerozni kolitis, uz zaključak da tužiteljica nije priložila medicinsku dokumentaciju koja bi potvrdila postojanje ove bolesti kod pokojnog R. P., dodajući da ona takođe ničim konkretno nije dovela u sumnju zaključak drugostepene ljekarske komisije da se ranjavanje ili povređivanje ovih unutrašnjih organa u medicinskoj literaturi ne spominje kao uzrok nastanka ove maligne bolesti.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljica pobija njenu zakonitost zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira stav suda iz pobijane presude kojim se prihvataju utvrđenja tuženog zasnovana na nalazu i mišljenju drugostepene ljekarske komisije broj ... od 23.04.2018. godine, te iznosi da taj stav nije pravilan. Ističe da je nesporno, kako se to navodi u pomenutom nalazu, da se prema medicinskoj literaturi uzroci karcinoma debelog crijeva nalaze u ishrani, da postoji genetska predispozicija, hronični ulcerozni kolitis, ishrana siromašna vlaknima, te bogata mastima i rafiniranim ugljenim hidratima, pri čemu se nigdje kao uzrok ovog oboljenja ne navodi ranjavanje ili povređivanje unutrašnjih organa. Tužiteljica smatra da se radi o krajnje restriktivnom tumačenju uzroka vezanih za nastanak karcinoma debelog crijeva, pri čemu se zanemaruje činjenica da je nakon teškog ranjavanja u predjelu donjeg režnja desnog plućnog krila i jetre, sin tužiteljice, R. P., imao priznat status RVI V kategorije. Takođe dodaje da je nakon ranjavanja R. P. nekoliko puta bio podvrgnut teškim hirurškim operativnim zahvatima vezanim za jetru i želudac, što je svakako moglo predstavljati povećan rizik za obolijevanje od malignog tumora. Ukazuje na to da se u nalazu i mišljenju drugostepene ljekarske komisije broj ... od 23.04.2018. godine, kao uzrok ovog karcinoma pominje i hronični ulcerozni kolitis koga, između ostalog, uzrokuju bolest i stresovi u koje svakako spada ranjavanje, iz čega je jasno da u konkretnom slučaju uzročno-posljedična veza nije pravilno razmotrena. Na sve ovo ukazuje pozivajući se na prethodnu presudu istog suda broj 16 0 U 000279 18 U od 12.03.2018. godine u kojoj su date upute za ponovljeno postupanje, koje tuženi, po stavu tužiteljice, nije ispoštovao. Predlaže da se zahtjev usvoji i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, ili da se ista ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje, a postavila je i zahtjev za nadoknadom troškova postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u ukupnom iznosu od 1.125,00 KM.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita i valjano obrazložena, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 24.04.2018. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužiteljica nije dovela u sumnju navodima zahtjeva.

Osnovano je sud zaključio da je nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije broj ... od 23.04.2018. godine potpun, jasan i dovoljno obrazložen u smislu da sadrži sve činjenice koje su sa medicinskog aspekta značajne za odlučivanje, a koje se u bitnom svode na to da se ranjavanje sina tužiteljice, R. P., u desnu stranu grudnog koša i jetre koje se desilo

08.09.1994. godine ne može dovesti u uzročno-posljedičnu vezu sa oboljenjem - karcinom debelog crijeva od kojeg je isti preminuo dana 16.08.2016. godine.

Neosnovan je navod tužiteljice da je drugostepena ljekarska komisija, kao jedini ovlašćeni organ u smislu odredbe člana 94. Zakona o pravima boraca, restriktivno tumačila uzroke koji mogu dovesti do karcinoma debelog crijeva, pri čemu nije zanemarila da je sin tužiteljice teško ranjen 1994. godine, ali je utvrdila i obrazložila da se ranjavanje u donji desni režanj plućnog krila i desni režanj jetre, koje ranjavanje je operativno zbrinuto 1994. godine sa daljnim kontrolnim pregledima, ne može smatrati uzrokom nastanka karcinoma debelog crijeva od kojeg je R. P. obolio 2016. godine kada je i preminuo.

Svakako treba navesti da u upravnom spisu ne postoje dokazi za tvrdnju tužiteljice da je nakon ranjavanja R. P. više puta bio podvrgnut teškim hirurškim zahvatima vezanim za jetru i želudac, te da je imao hronični ulcerozni kolitis, jer o tome nije dostavljena medicinska dokumentacija, kako je to pravilno zaključio i obrazložio nižestepeni sud.

Konačno, netačan je navod tužiteljice da se tuženi i njegova drugostepena ljekarska komisija nisu izjasnili o tome da li je „operativni zahvat na želucu“ koji je organ probavnog sistema kao i debelo crijevo, mogao imati uticaj na pojavu karcinoma (zbog kojeg nedostatak je prošli osporeni akt poništen presudom broj 16 0 U 000279 18 U od 12.03.2018. godine), obzirom da se drugostepena ljekarska komisija u nalazu i mišljenju broj ... od 23.04.2018. godine sada izjasnila da je tačka T-255 Liste procenata vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 22/93) kod R. P., prilikom utvrđivanja svojstva RVI, primijenjena analogijom, jer u stvarnosti nije vršena resekcija želuca, već je ova tačka primijenjena zbog penetrantne povrede trbušnog zida i dijafragme.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakornitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice za njeno vanredno preispitivanje odbija, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužiteljice odbijen, pa proizlazi da ona nije uspjela u ovom postupku, zbog čega joj ne pripada pravo na naknadu troškova istog.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša